

[Per Federspiel.]

finder sig i udenrigsministeriet, har man ikke adgang til. Dermed er dette materiale altså kun delvis anvendeligt til en virkelig bedømmelse af, hvad der er passeret.

Men er dette nu en anledning til at foretage det, som i virkeligheden er den eneste virkning, en vedtagelse af en beslutning af den art, der her er forelagt tinget, vil have, nemlig en fordømmelse af den amerikanske udenrigspolitik? Jeg tror, man skal være ganske overordentlig varsom med dette. Lad os se på, hvad der skete i De Forenede Stater. Hvis der virkelig var onde hensigter, havde man vel hemmeligholdt disse papirer, men hvad sker? Da offentliggørelsen begynder, foregår den demokratiske proces gennem Amerikas højeste domstol med en beundringsværdig hurtighed, hvor princippet om offentlighed og pressefrihed fastslås. Jeg tror ikke, dette i noget af de lande, der er interesseret i den kommunistiske proces i Østasien, ville kunne være passeret. Det er værd at tage med i billedet, at dette er sket. Derfor ville den eneste virkning, som en dansk beslutning som foreslået fra socialdemokratiets side kunne få, være en fordømmelse af den amerikanske udenrigspolitik. Jeg er ganske overbevist om, at hvis der anstilledes lignende undersøgelser over ikke helt så få beslutninger foretaget af vekslede danske regeringer, ville der også komme besynderlige ting frem. Jeg tror, man må have et fuldkomment billede af de motiveringer, der er, og ikke bygge på et ufuldkomment og relativt ensidigt grundlag.

Derfor kan jeg på mit partis vegne ikke acceptere dette forslag om åbning af diplomatiske forbindelser med Hanoi. Jeg vil minde om det, udenrigsministeren sagde om, at det er væsentligt, at vi her i landet kan bevare en snig front udadtil om vore udenrigspolitiske spørgsmål. Men der er en anden ting, der direkte er kædet til beslutningen den 18. marts i år, nemlig at vi nu er stærkt på vej ind i et europæisk fællesskab, hvor vi deltager i politiske rådslagninger i overensstemmelse med en fremgangsmåde, der også har forslagsstillernes fulde tilslutning. Ganske på samme måde, som Danmarks troværdighed og styrken i dansk udenrigspolitik beror på, at vi kan tale os til rette indendørs om de handlinger, der skal foretages, er det vigtigt, at vi ikke mindst med

fremtiden for øje handler udenrigspolitisk uden at binde os til bestemte normer på linje med de partnere, som vi på en række andre måder samarbejder med. Der er foretaget de sonderinger, som er naturlige, men ene af alle europæiske partier bortset fra det svenske og norske socialdemokrati mener nu det danske socialdemokrati, at her ligger en opgave, hvor man må feje den europæiske enighed af bordet i den tro, at man kan opnå noget som helst ved at handle på egen hånd. Det er dette — undskyld, jeg siger det — storhedsvanvid, som bevirker, at vi ikke fra vor side kan acceptere det. Vi har ikke noget som helst udestående med den nordvietnamesiske regering eller det nordvietnamesiske folk. Vi har på forskellig måde haft forbindelse med Nordvietnam, og vi må overveje samtlige de konsekvenser, det vil medføre at ændre den forbindelse til en egentlig diplomatisk formalisering af noget, der består. Jeg har heller ikke i det, jeg har hørt fra socialdemokratiets side, kunnet se nogen som helst begrundelse for, at der skulle ske en ændring af den hidtidige politik, vi har ført. Jeg kan kun være af den opfattelse, at det ville være skadeligt for danske interesser, og at det under alle omstændigheder ikke ville fremme forhandlingsmulighederne i den ulyksalige Vietnamkonflikt, hvis vi tog et ensidigt skridt uden om vore europæiske partnere.

Stinus: Det må undre, at socialdemokratiet bringer spørgsmålet om oprettelse af diplomatisk forbindelse med Nordvietnam frem til behandling i denne ekstraordinære møderække — eller måske bør det ikke undre så meget endda, for det socialdemokratiske udspil placeres derved tydeligt for enhver i dets rette sammenhæng, nemlig den indenrigspolitiske.

Det var aftalt, at man i den ekstraordinære mødeuge skulle drøfte skattelove, men socialdemokratiet vil altså gerne have markeret, at man nu vil det, som man ikke ville, da man selv havde magten dertil. Ingen kan være i tvivl om, at dette er indenrigspolitik, tilfældigvis er det Vietnam, der her skal bruges i det politiske spil. Det er jo ikke Vietnam, det drejer sig om i dag, men derimod et socialdemokratisk ønske om eventuelt at få fastslået, at der regeringspartierne imellem er uenighed om dette spørgs-